

9771406085007

ISSN 1406-085X

www.nadaline.ee

Nädaline

REHVI R KESKUS

AKUKONTROLL
TASUTA!

Oleme avatud
E-R 8-18, L 9-15

Tel 489 4166, 527 3355
rehvikeskus@gmail.com
www.rehvikeskus.com

Uudised:

Selle nädala lõpuks
saab paika uus
ülepumpla
Lk 3

Uudised:

Homme algab streik
Lk 4

Arvamus:

Miks valitsus
tahab
kukutada Eesti
Vabariigi?
Lk 5

Tarbijakülg:

Laste loovuses saab
veenduda näitustel
Lk 6

Piimameistrid sai FIBA-lt eriloa

Kristiina Tilk

Jaanuari keskel käis Raplas testimisel 17aastane 205 cm pikkune väliseestlasest korvpallur Sebastian Schützler. Esialgu oli ääremängija üleminek laenulepingu alusel Rootsi klubiga kokku lepitud, kuid FIBA (rahvusvaheline korvpalliliit) nõue oli noore mängija ülemineku eest tasuda 2500 euro suurune summa.

Piimameister Otto/Rapla mängijad Jaak Karp sõnas, et selline summa ei oleks kindlasti mõeldav olnud. Seda enam, et leping Sebastianiga sõlmiti kolmeks kuuks. „Tegin FIBA-le põhjaliku taotluse juhtumi ülevaatamiseks ning eriotuse langetamiseks. Selgitasin ära, et mitte kumbki osapool - ei mängija ega klubi - ei saa rahalist kasu. Lisaks märkisin ära, et antud hetkel ei ole Sebastian meile mitte niivõrd kõvaks abimeheks kui pigem saab ta endale siin põhja luua,“ kirjeldas Jaak Karp.

Kuigi Jaagu sõnul FIBA üldjuhul selliseid erilubasid välja ei anna, sel korral see õnnestus. „Raske öelda, mis põhjuseks oli. Lisaks kirjale aitas ehk ka otsene suhtlus telefoni teel,“ rääkis Jaak Karp.

Kolme kuu jooksul, mis Sebastian siin mängib, tuleb tal veel osa võtta Rootsi koondise mängudest, suvel ootavad ees Euroopa meistrivõistlused. „Pärast seda vaatame edasi, kas ta suudab end nii heast küljest näidata, et tema vastu tunneb huvi mõni Lõuna-Euroopa korvpalliklubi või ehk kutsume meie ta uuesti tagasi,“ lisas Jaak Karp.

Hetkel ei ole Sebastian Schützler veel ühtegi mängu Rapla klubiga kaasa teinud. „Loodetavasti juhtub see laupäeval, kui Otto läheb Pärnus vastamisi Pärnu Korvpalliklubiga,“ ütles Jaak Karp.

Väliseestlasest korvpallur
Sebastian Schützler.

Dokumendivahetus püütakse hoida inimsõbralikuna

Sel aastal alanud dokumendivahetuse laine toob ka KMB Rapla teenindusse pingelisemad ajad. Teenindaja Ene Tiigirand võtab kliendilt passivahetuseks vajaliku sõrmejälje. ID-kaardi taotlemisel seda vaja ei lähe.

Foto: SIIM SOLMAN

Katrin Helend-Aaviku

Kehtiva ID-kaardi vahetamiseks võib tulla Lääne prefektuuri kodakondsus- ja migratsioonisüsteemi (KMB) Rapla teenindusse kohale.

Taotluse võib esitada ka posti või e-maili teel ning mõnel pool tuuakse teenus valdade initsiatiivil n-õ koju kätte.

Sel aastal lõpeb paljude ID-kaartide viieaastane kehtivusaeg, mis toob endaga kaasa pingelisemad ajad KMB teenindustes. Raplamaa elanikke teenindava KMB Rapla teeninduse vanem Janika Sopp ütles, et juba praegu võib täheldada korduvate ID-kaartide taotluste esitamise märgatavat tõusu.

Sopi sõnul ei maksa inimestel siiski karta, et dokumendi 30-päevane kättesaamise aeg sellepärast pikeneks. „Küll võib aga taotlemisel pikemaks venida kohapealne ooteaeg,“ lisas Sopp. Dokumenti taotlema tulles peaks arvestama sellega, et fotosid praegu Rapla teeninduses teha ei saa, seepärast peaks enne fotograafi juurest läbi käima. Sopp avaldas lootust, et alates teisest poolaastast saab juba ka fototeenust kohapeal pakkuda.

Neil, kes mingil põhjusel ei saa kohapeale taotlust tegema tulla, saavad seda teha kas posti või e-maili teel. Seda aga ainult sel juhul, kui taotlejal on juba eelnevalt olemas kehtiv ID-kaart. Dokumenti kättesaamiseks tuleb aga ikkagi ise pöörduda kontoris, posti teel seda kohale ei toimetata ja pere liikme või naabri kätte seda samuti ei usaldada.

Need, kes ei ole oma terviseliku seisundi tõttu võimelised kohapeale tulema, saavad ID-kaardi taotluse esitada vallavalitsuse või hoolekandeadutuse selleks volitatud isiku kaudu.

Niisamuti saab dokumendi sellisel juhul ka kätte. Sopp märkis, et vallavalitsuse poole tuleks abi saamiseks pöörduda ka juhul, kui näiteks taotlejaga on vahepeal juhtunud õnnetus, mistõttu tal ise dokumendi järele tulla pole võimalik. Ta lisas, et dokumente hoitakse alles kuus kuud, nii et päevapealt kohale kiirustada pole vaja, kui just endal dokumenti kohe vaja ei ole.

Rapla maavalitsuses asuva KMB Rapla teeninduse juurde viib pikk trepp, kus puudub kaldtee ratastooliga liikuvate inimeste jaoks. Sopp tõdes, et see on tõesti nende puuduseks, aga lisas, et kui klient ette helistab,

läheb nende töötaja ise alla inimese juurde ja vajalikud toimingud saavad aetud.

Sõidetakse ka kohapeale

Sopp ütles, et kuna paljudel inimestel on erinevatel põhjustel keeruline taotluse tegemiseks Raplasse tulla, on valdade initsiatiivil plaanis ka inimestele lähemale sõita.

Nii näiteks on KMB koostöös Märjamaa ja Vigala vallaga kohal maikuu keskel vanuritele suunatud ohutuspäeval Märjamaal, kus kõik soovijad saavad teha ID-kaardi taotluse. Võimalus on ka kohapeal fotosid teha.

Sopp sõnas, et Järvakandiga on juuni lõpus juba aeg kokku lepitud, samuti on huvi üles näidanud Kohila vald. „Kui ka teised omavalitsused näitavad initsiatiivi üles, leiame ikka võimaluse vastutulemiseks ja abi osutamiseks,“ ütles Rapla teeninduse vanem.

„Meie maakonnas on päris tugevad vallad ja nad aitavad oma inimesi hea meelega,“ lisas Sopp.

Juuru valla sotsiaal- ja lastekaitse spetsialist Maiu Kalmus oli meeldivalt üllatunud, kuultes, et KMB on nõus taotluste vastuvõtmiseks valdadesse kohapeale tulema. Samas arvas ta, et Juuru vallas seda tõenäoliselt vaja ei lähe, kuna vajalikud toimingud on siiani korda aetud volitatud isikute ja eestkostjate abil. Võrreldes varasemaga, on alates eelmisest aastast tõusnud ID-kaardi taotlemiseks makstav riigilõiv. Kroonides arvestatuna tuleb hinnavaheks üle saja krooni.

Majanduslikult raskest olukorras olevad inimesed saavad kohaliku omavalitsuse kaudu riigilt taotleda riigilõivu vähendamist või täielikku vabastust. Selleks on aga nõutav põhjendatud taotlus.

Rapla vald sai 121aastaseks

Tõnis Tõnisson

Rapla valla 121. sünnipäeva ametlik vastuvõtt ja sellele järgnenud pidu korraldati sedapuhku Rapla Vesiroosi gümnaasiumis. Külalisi tervitasid vallavolikogu esimees Erlend Tammenurm ja vallavanem Alar Mutli abikaasadega. Sünnipäevalisi tuli terve saalitäis, nende hulgas oli esindajaid igast vallanurgast.

Ametliku osa esimese poole täitsid vallavanema sünnipäevakõne, mis võttis kokku tehtu ja vaatas pisut ka tulevikku ning teenis sellisena kokkutulnutelt tunnustavaid sõnu. Teises pooles tänati tublisid vallakodanikke. Lõpuks lustiti ühiselt veinipokaale tõstes ja suupisteid maitstes või siis keerutati jalga professionaalsetest muusikutest koosneva svingbändi Igihaljas Seitse saatel.

Rapla vald tunnustab:

Haridusauhind Rapla Rüblik

Aune Kähär – lasteaia Kelluke direktor alates 1996. aastast.

Angela Katkosilt – Rapla muusikakooli flöödiõpetaja.

Kultuuriauhind Valla Vedur

Alli Rahuoja – tähistas möödunud aastal oma 75. juubelit. On rahvatantsu traditsioonide alalhoidja ja rahvatantsu juhendaja.

Tiiu Lääne – on olnud Rapla muusikakooli “põhivaraks” nelikümmend aastat ehk kogu kooli tegutsemisaja.

Sotsiaalvaldkonna Elu- ja Tule auhind

Ellen Kreem – on töötanud Rapla linnas alates 1998. aastast, korraldanud heakorratöid ja juhendanud töötuid. Alates 2002. aastast on ta aidanud kujundada pikaajaliste töötute rehabilitatsioonikeskust.

Tiitliga „Rapla valla parim sportlane“

Parim naissportlane – korvpallur Kerli Haas

Parim meessportlane – Peeter Pruus

Parim võistkond – võistlustantsupaar Andres Liiv ja Kristin Vaha

Parim treener – Aime Liiv

Tiitliga „Rapla valla kaunis kodu“

Karja 13, Rapla – Mikk Makus

Tallinna mnt 40, Rapla – Peeter Käsper ja Merle Pihlakas

Rapla valla külavanemad, kellele anti külavanemaukett

Maarika Laub – Kuusiku Marvi Reede – Sikeldi küla

Aivi Meister – Nõmme küla

Tiit Tammsaar – Raka küla

Maxima kampaania pahandas ja tegi nalja

Vivika Veski

Nii mõndagi Maxima kaupluse alkoholi- või tubakatoodete ostjat tabas eile üllatus, kui kassapidaja küsis neilt isikuttõendavat dokumenti.

Eile ei puudutanud see üksnes kliente, kelle puhul võis välimuse järgi kahtlustada, et tegu on alaealisega. Maxima viis eile kogu Eestis läbi kampaania, mille käigus küsiti dokumenti kõigilt alkoholi- ja tubakatoodete ostjatelt. Maxima kauplustes olid üleval ka sellekohased sildid.

Märjamaa Maxima X kaupluse anonüümsust palunud kassapidaja tunnistas, et tema ja ta kolleegid said hommikul mitmelt ostjalt dokumendi küsimise eest tõsiselt pahandada. Päeva peale muutus olukord siiski rahulikumaks ning eakamad proud ja härrad võtsid asja pigem naljaga.

Kassapidaja sõnul küsitakse ülejäänud päevadel alkoholi- ja tubakatoodete ostmise korral dokumenti noortelt, kes sellesse ka igati mõistvalt suhtuvad. „Kes äsja 18 saanud, tulevad ise, dokument pikalt ees,” muheles kassapidaja. Ta tõdes,

et paraku saavad alaealised soovi korral keelatud kauba ikkagi kätte, leides mõne täiskasvanu seda enda eest ostma.

Rapla Maxima X kaupluse juhataja Kaili Veeveli sõnul kulges päev nende kaupluses küllaltki rahulikult – mõni ka pahandas, teised suhtusid aga hästi. Kui ostjal polnud dokumenti kaasas, kuid oli selgelt näha, et ta pole enam alaealine, sai ta oma ostu siiski kätte.

Eestis puudutas Maxima aktsioon suurt hulka tarbijaid. Maxima andmeil külastab nende keti kauplusi iga päev ligi 130 000 inimest, kellest enam kui iga viies ostab alkoholi või tubakat.

Maxima avalike suhete juhi Erkki Erilaiu sõnul oli nende eesmärk oma eksperimendi kaudu teavitada nii ostjaid kui ka müüjaid, sest uuringud on näidanud, et alkohoolsed joogid ja tubakas on alaealistele kergelt kättesaadavad. Uuringuid on teinud näiteks Tervise Arengu Instituut ja Faktum & Ariko. Erilaiu hinnangul aitab sellise probleemi korral ainult selgitustöö ja seda püüdsid nemadki oma eksperimendiga teha.

Erilaid käis ka ise homimikust saadik Tallinna kauplustes ja eelnenud netikommentaariide tõttu kartis enda sõnul hullemat. Tegelik olukord oli üpris rahulik ning ostjail enamasti ka dokument kaasas.

Rapla Maxima X kaupluse kassades oli olukord pärastlõunal rahulik, ehkki päeva jooksul tuli ette ka alkoholi- ja tubakatoodete ostjate pahameelt.

Foto: SIIM SOLMAN

Eesti esimene superstaar Eurovisioonile ei pääsenud

Piret Linnamägi

Laupäeva õhtul selgus Nokia kontserdisaalis, kes esindab Eestit maikuu Baalus.

Eesti Laulu kümne finalist hulgast püüdis Eurovisiooni pääset ka Birgit Öigemeel koos kaksikõdede Maili ja Meelika Altmäe ning ansambliga Violina.

Birgiti jaoks oli see teine kord eurokarussellil kaasa lüüa. 2008. aastal ta looga „365 Days“ kümne finalist hulgast ei pääsenud.

Sel korral esitas ta esimest korda Mihkel Mattiseni loomingut, kes oli Birgiti välja valinud oma hoogsa loo „You’re Not Alone“ esitajaks. Enne lavale minekut ütles neiu, et ta on õnnelik finaali pääsemise üle ja mingeid kõrgeid eesmärke endale ei püstita. „Läheb nii, kuis läheb, mina ja mu tiim anname endast parima,“ sõnas laulja.

„Mihkel on minu arvates teinud hea loo, mulle see

väga meeldib. Tüdrukud on vahvad ja no kes meist kümnest ei tahaks võita. Kuigi me žürii südameid nii suurelt ei võitnud, on tunda rahva poolehoidu,“ rääkis Birgit Öigemeel, kelle enda eelistus kuulus kindlalt Ott Leplandile.

Ülekaalukalt võitiski Ott Lepland. Birgiti esitatud lugu platseerus seitsmendale kohale.

„Seitse on mu lemmiknumber!“ jäi Birgit Öigemeel kohaga rahule. „Me andsime endast kõik, mis suutsime ja kui mõelda, kas oleksime pidanud midagi teisiti tegema, siis väidan kindlalt – ei. Mul oli kontakt publikuga ja see aitas palju. Sel korral ma ei jälginud kaamerat, nagu tavaliselt artistid laval olles tegema peavad, ja laulsin oma rahvale. See oli hea tunne nii suure rahvahulga ees olla,“ sõnas Birgit ja lisas, et kavatseb ka tulevikus Eesti Laulu konkursile pääseda. „Mine tea, äkki tuleb aeg, mil ka ise loo valmis kirjutan...“

Mida konkurss lauljate jaoks tähendab, võttis kokku teine finalist Teele Viira: „Eesti Laul on nagu loterii,

Birgit Öigemeel.

Foto: PIRET LINNAMÄGI

Turvafirma kolis Raplas peatänava äärde

Kristiina Tilk

Turvafirma G4S kolis oma varem Raplas Viljandi maanteel asunud kontori ringi ning alates 1. märtsist on uueks asukohaks Tallinna maantee 31 Tammiku Fotoäri ja hambaravi naabruses.

Rapla piirkonna müügijuhi- kliendihalduri Maiu Piirimetsa sõnul kolis G4S varasemaga võrreldes veidi parema pinna peale. „Varem asus kontor teisel korrusel, nüüd oleme esimesel ning asume peatänava ääres. Meil nagu igal pool mujalgi tõmmatakse inimeste arvu kokku ja meil ei olnud nii suurte ruumidega midagi peale hakata. Alaliselt on kontoris kohal üks inimene ehk siis kliendihaldur, tehnikud ja ekipaaž tegutsevad väljaspool maja,“ rääkis Piirimets.

Maiu Piirimetsa sõnul on plaanis teha ka uute ruumide avamisüritus, mil huvilistel on võimalus uue kontoriga tutvuda, kuid täpse kuupäeva osas jäävad otsad hetkel veel lahtiseks. „Loodetavasti see avamine ikka märtsikuu sisse jääb. Uutes ruumides on vaja natuke veel asju paigutada,“ lisas Piirimets. Uues kontoris on eesruum klientide päralt ja tagumised ruumid jäävad tehnikutele ja ekipaažile.

Maailma suurima töötajate arvuga turvateenuste pakkuja G4S on Eestis kokku 12 kontorit, mis jagunevad nelja regiooni vahel: Põhja (Tallinn, Rapla ja Keila), Lõuna (Võru ja Tartu), Ida (Rakvere, Narva ja Jõhvi) ning Lääne (Haapsalu, Kuressaare, Viljandi ja Pärnu). Põhitegevusalaks on turvateenuste pakkumine. Oma hea maine on G4S pälvinud eelkõige tänu teeninduse ja teenuste kvaliteedile.

Varbola poisid saatsid presidendile kirja

Piret Linnamägi

Varbola lasteaia-alkkooli II klassi poisid Rait Elfenbein, Timo Murd ja Reio Richard Heinmaa saatsid president Toomas Hendrik Ilvesele kirja, miks on Eestis hea elada. Sellise teema said nad koduseks ülesandeks koolis. Nende kirja sisu oli: „Sellepärast on hea, et talvel on külm ja suvel on soe ja Eestis pole looduskatastroofe. Siin on minu kodu ja sõbrad. Mulle meeldib Eestis elada sellepärast, et mulle meeldib tema lipp. Mulle meeldib eesti keel. Mulle meeldib kolm lõvi ja eesti vapp.“

President avaldas poiste kirja Facebookis. Raiti ema Kertu pidas seda presidendipoolt väga kenaks, et ta väikeste poiste kirjale reageeris.

Homme algab streik

Vivika Veski

Homme algavad tunnid Rapla maakonna üldhariduskoolidest vaid Alus, Kehtna põhikoolis ja Kivi-Vigala põhikoolis – nemad liituvad streigiga neljapäeval või reedel.

Kõrvale ei jää üldhariduskoolidest keegi. Viimaseid teateid liitujate kohta laekus Raplamaa Haridustöötajate Liidule veel esmaspäeval – kinnituse haridus- ja teadusministeeriumist sai Raikküla kool. Kuna kool kuulub riigile, pidi ka tema streigiteate kinnitama haridusministeerium, erinevalt omavalitsustele kuuluvatest koolidest, mille

puhul kinnitas omavalitsus. Õpetajate miitingule Tallinnasse siirdub Raplamaalt kolm bussitäit õpetajaid.

Enamik koole on streigipäeval õpilaste jaoks siiski avatud, kuigi õppetööd ei tehta. Sama kehtib ka streikivate lasteadeade kohta. Õpilastele on küll soovitatud koju jääda, kuid kooli tulnutele on lubatud tagada järelevalve ja tegevus. Mõnes koolis saab streigipäeval süüagi, näiteks Rapla Vesiroosi gümnaasiumis, Alu lasteaias-alkkoolis, Kodila põhikoolis, Kehtna põhikoolis.

Koju jäetakse koolide teatel näiteks Kivi-Vigala põhikooli ja Vana-Vigala põhikooli õpilased, streigi tõttu on 7. märtsil suletud Järvakandi lasteade Pesamuna. Mitmel pool, näiteks Kohila, Vigala ja Märjamaa vallas ei sõida streigipäeval ka koolibuss.

Streikijad

Juuru gümnaasium 7.-9. märts
Järvakandi gümnaasium 7.-9. märts
Kohila gümnaasium 7.-9. märts
Rapla Vesiroosi gümnaasium 7.-9. märts
Rapla ühiskool 7.-9. märts
Eidapere kool 7.-9. märts
Kodila põhikool 7.-9. märts, lasteade 7. märts
Varbola lasteade-alkkool 7.-9. märts
Kehtna põhikool 8.-9. märts
Märjamaa gümnaasium 7. märts
Alu lasteade-alkkool 9. märts
Hagudi põhikool (kool ja lasteade) 7. märts
Järvakandi lasteade Pesamuna 7. märts
Kaiu põhikool 7. märts
Kivi-Vigala põhikool 8. märts
Kuimetsa põhikool 7. märts
Käru põhikool 7. märts
Raikküla kool 7. märts
Rapla täiskasvanute gümnaasium 7. märts
Valgu põhikool 7. märts
Valtu kool 7. märts
Vana-Vigala põhikool 7. märts

Toetusstreikijad

Kabala lasteade-põhikool 7.-9. märts
Kehtna majandus- ja tehnoloogiakool
Kivi-Vigala lasteade
Kohila lasteade Sipsik
Rapla erilasteade Pääsupesa

Allikas: Raplamaa Haridustöötajate Liit, koolide veebilehed

Streik ja toetusstreik

Streik on töökatkestus, mis toimub töötajate või töötajate ühingu või liidu algatusel, saavutamaks tööandjalt või tööandjate ühingult või liidult järeleandmisi seaduslikes tööalastes nõudmistes. Toetusstreik korraldatakse streigis osalevate töötajate toetuseks.

Allikas: Kollektiivse töötüli lahendamise seadus

Rapla keskraamatukogu streigib õpetajate toetuseks

Neljapäeval, 8. märtsil jäävad kella 11–14 suletuks Rapla keskraamatukogu ukse, sest töötajad korraldavad toetusstreigi.

Raamatukogu teenindusosakonna juhataja Kaja Tammari sõnul toetavad nad õpetajaid mitmel põhjusel. Esiteks on õpetajate palk tõesti väike

ja töökoormus suur. Teiseks tegutseb raamatukogus tugev ametiühing, kes ei poolda valitsuse taotletavat muudatust, mille järgi võiks kollektiivlepingu lõpetada ühepoolselt. Lisaks on üliväike ka raamatukogutöötajate endi töötasu.

„Tahame juhtida streigiga tähelepanu,” märkis Tammari.

Märjamaa vana haigla uks jäi vandaalidele ette

Maire Kõrver

Lõhkujatele on hiljuti ette jäänud Märjamaa vana haigla välisuks - värtegu on seda kahetsusväärsem, et tegemist on 20. sajandi väärtusliku arhitektuuripärandina inventeeritud hoonega.

Keskväljaku-poolselt välisukselt on liiste lahti kangutatud ja lõhkumise käigus on ukse raam ja tahvliid kannatada saanud ning keskmine pikk liist servast lahti. „Lahtikangutatud uksetahvli ja raamipuu vahelt oli võimalik käsi läbi pista,” kirjeldas Märjamaal nähtut muinsuskaitseameti Raplamaa vaneminspektor Karen Klandorf.

Märjamaa vallavalitsuse kommunaalosakonna juhataja Margus Vaheri sõnul on alevis juba mitu nädalavahetust järjest suuremaid lõhkumisi olnud, näiteks lõhuti Märjamaa muusika- ja kunstikooli välisvalgustus. Seda juhtumit uurib politsei.

Muinsuskaitseinspektor märkas, et vana haigla ukse kallal on vandaalitsevad, kui oli tutvumiskäigul Märjamaa miljööväärtusliku arhitektuuriga. Ta andis sellest vallavalitsuse heakorratöötajatele teada ja reede hommikul oli uksetahvel

taas kinni. Ukse keskel olev liist oli aga eest päris ära tõmmatud ja vedeles trepi kõrval lumes, otsapidi elupuu okste vahel.

“Mida rohkem on hoonel säilinud autentseid elemente, algupäraseid detaile, seda väärtuslikum see on,” märkis Karen Klandorf. Kena kujundusega välisuks on 20. sajandi arhitektuuri inventeerimise töögrupi poolt väärtuslikuks arhitektuuripärandiks tunnistatud hoonel kahtlemata üks oluline, ilmekas algupärane detail. “Kindlasti väärib see säilitamist ka siis, kui hoonet kunagi korda tegema hakatakse,” toonitas muinsuskaitseinspektor. Märjamaa vana haigla ehitati 1950ndatel administratiivhooneks ning on ekspertide hinnangul väärtuslik kui autentsel kujul säilinud näide maapiirkonda rajatud stalinistlikust administratiivhoonest.

See on tüüpiline stiilinäide ajast, kui varasem dekoratsioonihullus oli asendunud tagasihoidlikuma arhitektuuriga. Seda olulisemat kaalu omab iga detail, sh hoone efektse joonega peauks. Hoone fassaadi elavdavad veel keskrisaliit ja frontoon. Praegu seisab maja tühjana, kuid see plaanitakse renoveerida vallavalitsuse hooneks.

20. sajandi arhitektuuri dokumenteerimisega tegelevas töögrupis teevad koostööd kunstiakadeemia, muinsuskaitseamet, arhitektide liit ja veel mitmed erinevad eksperdid. Möödunud sajandi arhitektuuri paremikuga

Vandaalitsejatele jäi ette Märjamaa vana haigla uks. See on kujunduselt pärl, mida eksperdid soovivad hoonel kindlasti säilitada.

Foto: REET SAAR

tutvumist selle inventeerimiseks alustasid eksperdid 2007. aastal, kui käivitati Eesti 20. sajandi arhitektuuri

kaitsmise ja väärtustamise projekt. Selle algatasid kultuuriministeerium ja muinsuskaitseamet.

Selle nädala lõpuks saab paika uus ülepumpla

Kristiina Tilk

Eelmisel aastal ei õnnestunud Viljandi maantee rekonstrueerimistööde käigus lõigul Arankülast kuni Rapla linna Türipoolse piirini paigaldada projektis kirjas olnud ülepumplat, mis takistaks üleliigse vee jõudmist maapinnale. See töö tehakse ära sel nädalal.

Eile, 5. märtsil alustati Jehoova tunnistajate Kuningriigisaali hoovil uue ülepumpla paigaldamiseks vajalikke kaevamistöid. „Projekti tehti ringi ja hetkel käivadki uue ülepumpla paigaldamise tööd, mis peaksid tehtud saama selle nädala jooksul. Siis peaks uus pumpla paika saama.

Kuna tegu on nii-öelda võõra hooviga, siis jääb lisaks teha veel haljastus- ja viimistlustööd, kuid need

jäävad juba pärastiseks,“ rääkis maanteeameti Põhja regiooni Rapla esinduse ehitusosakonna peaspetsialist Kalju Löökene.

Põhjuseid, miks ülepumplat varem ei paigaldatud, oli mitu - uus pumpla projekteriti vanale liiga lähedale ning see oleks võinud halvimal juhul olemasolevat pumplat kahjustada, teostamata oli geoloogiline uuring uue pumpla paigaldamiseks. Selle teostas projekteerija täiendavalt hilissügisel ning jaanuaris sai pumpla uue lahenduse, kus on arvestatud tegeliku olukorraga.

Kuna uue pumpla paigaldamiseks oli vaja miinuskraade, otsustati, et kõige parem oleks seda teha talvel, kui pinnavee tase on tavalisest madalam. Kõige sobivamad tingimused (ilmaolud, temperatuur) selleks tööks ei olnud aga mitte kõige suurema pakasega, vaid just praegu väljas valitsevad olud.

Kalju Löökene ütles, et 30 miinuskraadiga ei oleks töid teha saanud. See ei oleks hästi mõjunud tehnikale ning töövõtjatel oli vaja lisaks sellele ka muid töid teostada.

Algasid kaevetööd Kuningriigisaali hoovil. Foto: SIIM SOLMAN

NÄDALISE VEERG

Streiginädal

Alates eilsest on Eestimaa streigilainel. Tööseisaku on välja kuulutanud kõik üldhariduskoolid ja enamik lasteaedu. Streikijaid toetavad tervishoiutöötajad, raamatukogud, teised kultuuriasutused ja transporditöötajad, aga mõttes ka paljud nende hulgast, kes seekord ise veel tänavale ei lähe.

Võib-olla ongi kõige olulisem see, et streigi vastu ei ole tänase seisuga astunud mitte keegi. See näitab, kui suur on tegelikult eestimaalaste rahulolemus.

Tõnis Tõnisson,
peatoimetaja

Vaevalt küll keegi reaalselt usub, et valitsus õpetajate väljaastumise järel nende palganõudmisi rahuldama tormab. Peamine küsimus polegi ehk selles. Olulisem on, et streigiga annab Eesti haritlaskond ja tema toetajad valitsejatele märku: niimoodi üleolevalt ja kõigist üle sõttes, ainult enda ninaotsa nähes ning seda imetledes rohkem edasi minna ei saa. Muutusi on vaja eelkõige

suhtumises oma rahvasse, ja nendega ei ole võimalik pikalt venitada - inimeste kannatus on katkenud. Katteta lubaduste ning ümmarguste mesijuttude aeg on möödas, vaja on konkreetseid samme, mis Eestimaa languse peataksid.

See tähendab, et ilmselt oodatakse riigi etteotsa ka teistsuguseid inimesi, selliseid, kes oskavad näha iga tegemise või tegemata jätmise tagajärgi, nende tagajärgede taga ka konkreetseid inimesi ja on valmis tehtu või tegemata jätmise eest vastutust võtma.

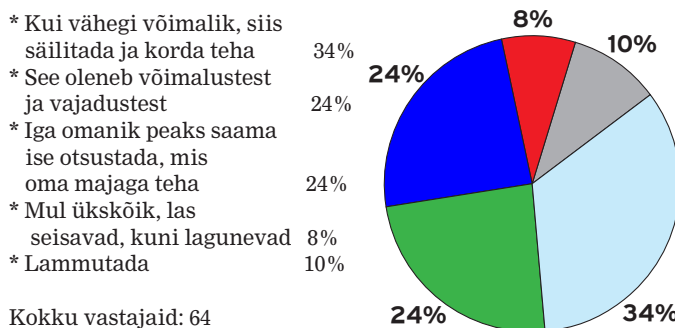
Tänase Eesti suurim õnnetus ongi just see, et mitte keegi, ei valitsuses, parlamendis, kõrgemates riigiasutustes ega ammugi mitte parteides, ei vastuta selle eest, kuhu viimaste aastatega Eestimaa juhitud on.

Kõige hullem ongi vahest see, et sügavalt on mõranenud eetiline platvorm, millele kaksikümend aastat tagasi riiki taastama hakati. Südametunnistus ei pea enam isikuga kokku käima ja ausat aatelisust asendavad võltsloosungid. Niimoodi ei saa ükski riik kaua püsida.

Ja just selle vastu ning ausama Eesti eest täna protestitaksegi.

ONLINE KÜSITLUS

Mida teha vanade majadega?

Nädaline

Rapla 79511, Viljandi mnt 6, tel 489 2133, 5567 3260
reklaam ja kuulutused 489 2130, 5551 1084 faks 489 2135,
e-post: nadaline@nadaline.ee,
kodulehekül: www.nadaline.ee

Peatoimetaja: Tõnis Tõnisson
Tegevtoimetaja: Inge Põlma (489 2244)
Ajakirjanikud: Kristiina Tiik (489 2137), Margus Mikomägi (489 2245),
Maire Kõrver (489 2241), Katrin Helend-Aaviku (489 2246)
Vivika Veski (489 2132)
Fototoimetaja: Siim Solman (489 2138)
Kujundaja: Janek Tõnisson (489 2138)
Keeletoimetaja: Liivi Jegorov (489 2138)
Raamatupidaja: Merle Võigas (489 2136)
Reklaamijuht: Janek Tõnisson (489 2131, 520 0846)
Reklaamispetsialist, IT konsultant: Raiko Oja
(489 2243, 5551 1084, 5666 6750)
Müügiassistent: Juulija Rüsse (489 2130)

Toimetusel on õigus kirju ja kaastöid nende selguse huvides toimetada ning lühendada. Kaastöid ei tagastata ega retsenseerita. Honoreeritakse tellitud kaastöid. Nädalist on võimalik tellida Eesti Posti sidejaoskondadest, raamatukogudest, toimetuse reklaamiosakonnast ja Internetis Nädalise koduleheküljel. Toimetus võtab vastu ka telefonitsi esitatud tellimusi. Kuulutuste ja reklaami vastuvõtt tööpäeviti 8.30 -17 Viljandi mnt 6, Rapla. Tel 489 2130, faks 489 2135. Trükk AS Kroonpress. Kaebuste korral ajalehe sisu kohta võite pöörduda Pressinõukogusse: pn@eall.ee või tel 646 3363

Toetus haridustöötajate töötasu nõudmistele

Eesti Kultuuritöötajate Ametiliit

Eesti Kultuuritöötajate Ametiliit koos oma heade koostööpartneritega ning olles Teenistujate Ametiliitude Keskorganisatsiooni TALO liige, on pidanud kogu iseseisvusaja oma liikmete nimel töötasu tõstmise läbirääkimisi Vabariigi Valitsusega ja teiste volitatud tööandjatega.

Aastate jooksul läbirääkimistel antud lubadused tõsta haritlaste töötasu vähemalt Eesti keskmise töötasuni ei ole andnud tulemusi. Majandussurutise algusaastail pidurdunud töötasu tõus ning paljudel ka reaalsed kärped lubati kokkuleppe kohaselt kriisi taandudes taastada. Sellest lubadusest pole vaatamata majandusseisu paranemisele (eelmise aasta majanduskasv oli 8%) kinni

peetud. Samal ajal on kiire inflatsioon, mis väljendub eelkõige möödapääsmatute kulude - toiduainete hindade ja elamiskulude kasvus, viimase viie aastaga reaalpalka vähendanud vähemalt viiendiku võrra. Suure töenäosusega lähiaastatel inflatsioon jätkub samas tempos, väga suure töenäosusega pigem kiireneb (energia vabaturg, kütused jne).

Haritlaskonna majandusliku olukorra jätkuv halvenemine, mis viib neid toimetuleku piiri lähedale, sunnib paljusid otsima tasuvat, kuid mitte alati erialast tööd ja tihti ka väljaspool Eestit.

Kõik see mõjub äärmiselt negatiivselt meie ühiskonnale, demograafilisele ja majandusolukorrale, eriti aga kultuuritarbimisele. Õpetajad ja kultuuritöötajad on peamised raamatute ja kultuuriväljaannete kasutajad. 2011. aasta andmed osutavad, et kultuuriväljaannete tiraažid on suurimas madalseisus.

Ministriumid on oma haldusalas riigi eelarveraha taotlejad ja riik tööandjana poliitilistele otsustele toetudes tegevustoetuse kaudu töötasufondi andja nii kohalikele omavalitsustele pedagoogide

töötasudeks kui ka kultuuriministriumi haldusalas olevatele riiklikele ja riigi poolt asutatud sihtasutustele. Kutsume valitsust tegema poliitilisi otsuseid, mis mitte ainult ei võimaldaks haridustöötajatel jätkata töötamist oma erialal, vaid taastaks usalduse ühiskonnas. Jõupoliitika kahjustab valitsuse usaldusväärsust. Kaasaegne euroopalik ühiskond eeldab sotsiaaldialoogi, hea kaasmise tava järgimist, usaldust ja koostööd.

Eesti Vabariigi Põhiseaduse preambul sätestab, et Eesti riigi kõrgeim mõte ja eesmärk on selle rahva kultuuri kestmine ja selle tuleviku kindlustamine.

Toetame haridustöötajate töötasu tõusu nõudmisi.

Lisame teadmiseks streikijate nõudmised:

- Nõuame, et kõrgharidusega õpetaja töötasu alammäära tõstetakse 2012. aastal 20% ja ning sellest tulenevalt nõuame õpetajate töötasu alammäärade kehtestamist 2012. aastaks järgmiselt:

- Nõuame, et riigieelarves nähtaks ette vahendid üleriigiliselt töötasu alammäärade kehtestamiseks koolieelse lasteasutuse õpetajale.

Õpetajate töötasu nõude täitmiseks korraldatava streigi toetuseks

Õpetaja roll koolis ja ühiskonnas on oluliselt laiem kui vaid aabitsatõdedest viimaste teadussaavutuste lahtimõtestamiseni toimuv tavapärane koolitöö.

Ajast aega keste tarkusetarade lihvimine ja nende mõistetavaks tegemine kasvatab koolipingis istuja inimeseks, vormilt kodanikuks.

Põhiseaduses on sätestatud igaühel on õigus haridusele ning hariduse andmine on riigi järelevalve all.

Seda lihtsat ja sügavat tõde on korranud seaduseandjate ja seaduste täitmise eest vastutajad, sama retoorika ei puudu poliitikute igapäevasest kõnepruugist.

Miks aga peame tõdema sõnade ja tegude lahknemist, miks ei väärtustata kompetentset, algatusvõimelist õpetajat - maa soola - tegelikkuses?

Samas tuleb tõdeda, et madalapalgaliste õpetajate kõrval on ühiskonnas palju veelgi väiksema sissetulekuga valdkondade töötajaid.

Minimaalse toimetuleku pärast muretsevad iga päev paljud tublid ühiskonna liikmed - kultuuritöötajad, haiglate õed, müüjad kauplustes, eluga riskivad päästjad ja tuletoojad jne.

Kõik nimetatud ja veel paljud loetlemata valdkondade töötajad väärivad samuti paremat elu.

Madal töötasu kahandab inimeste enesehinnangut, kasvatab sotsiaalseid pingeid, sunnib elamisväärses töötasu nimel jätkma õpitud ameti, halvimal juhul leidma äraelamiseks mitteerialast tööd väljaspool Eestit.

Jagame muret õiglase, head tööd väärtustava töötasupoliitika puudumise pärast riigis.

Töö hindamine väheväärtuslikuks alandab kogu riigi mainet.

Pöörduame Riigikogu ja valitsuse poole, kõigi õpetajate ja haridustöötajate tööandjate poole nõudmisega - tulemusliku lahenduseni peab jõudma koostöös riigi, omavalitsuste, avalike ja eraõiguslike institutsioonidega.

Avaldame solidaarsust, toetame õpetajaid ja kõiki haridustöötajaid nende töötasu tõstmise õigustatud nõudmistes ning osaleme toetusaktsioonides.

Eesti Kultuuritöötajate Ametiliit, Eesti Muusika-, Kunsti- ja Kunstidekoolide Töötajate Ametiliit, Eesti Muusikakoolide Liit, Eesti Muuseumiühing, Eesti Raamatukoguhoidjate Ühing, Eesti Kooriühing, Eesti Rahvamajade Ühing

Streigilainega ühinesid ametiühingusse mittekuuluvad töötajad

Eesti Ametiühingute Keskliidu algatatud streigilainega liitusid eile, 5. märtsil omaalgatuslikult Narvat ja Narva-Jõesuud ühendavat bussiliini opereeriva eraettevõtte töötajad, kes ametiühingusse ei kuulu.

Eesti Ametiühingute Keskliit esitas 17. veebruaril valitsusele saadetud streigitates kolm streiginõuet: alustada viivitamatult kolmepoolseid läbirääkimisi ja sõlmida kokkulepe, mis lahendaks

töötukassa reservidega seotud probleemid ning sätestaks seaduses töötuskindlustuse eelarve tasakaalu põhimõtte; täiendada Riigikogu menetluses olevat kollektiivlepingu seaduse muutmise seaduse eelnõu 153 SE ametiühingute tehtud muudatusettepanekuga ning lõpetada Riigikogu õiguskomisjoni algatatud töölepingu seaduse muutmise seaduse eelnõu menetlus.

EAKL peab kahetsusväärseks, et meedias on püütud

heita varju streigile ning tekitada segadust toetusstreikide käigus esitatavate nõuete teemal.

„Täna alanud streik on täiesti seaduslik, seda toetavate aktsioonide korraldajad teavad väga hästi, et nad ei saa püstitada mingeid täiendavaid loosungeid lisaks põhistreigi nõudmistele,” märkis EAKLi esimees.

Eesti Ametiühingute Keskliit

KÜSITLUS

Kas ja millega seoses on teil tulnud esitada isikultõendavat dokumenti?

Ott, laotööline: Kannan ID-kaarti ja juhiluba kaasas, aga ei tulegi meelde, et neid esitada oleks tulnud. Mu tuttav, 30aastane mees küll rääkis, et temalt küsiti, kui ta alkoholi ostma läks, aga just seekord ei olnud tal kaasas.

Kaisi, lapsega kodus: Pangas on vaja olnud. Mul on tavaliselt juhiluba alati kaasas.

Daniel, ehitaja: Olen juba 21, aga minult ei küsitud isegi siis, kui olin alaealine – võisin suitsu või alkot osta. See on kummaline, ikkagi peaks ju küsima. Hommikul käisin Maximas. Kuigi uudistes räägiti kampaaniast, et igaühelt küsitakse dokumenti, minult seda seal küll keegi ei küsinud.

Kadri, lasteaiaõpetaja: ID-kaart on alati rahakoti vahel kaasas, aga ei ole tavaliselt olukordi, et seda esitada tuleks.

Anu, õpib RTG: Minult on dokumenti küsitud, kui ma mehele olen suitsu ostnud. Olen juba 22aastane, aga ju siis peetakse nooremaks.

Mikk, klienditeenindaja: Igaks juhuks on ID-kaart kaasas, aga ei mäleta, et mul seda kunagi mingil puhul esitada oleks tulnud.

Küsitles Maire Kõrver
Pildistas Siim Solman

Miks valitsus tahab kukutada Eesti Vabariigi?

Tiit Oidram,
murelik kodanik

Kui tulevikus tekib küsimus, mis kuupäevast sai alguse hariduse allakäik Eesti Vabariigis ja sellega koos ka riigi enda allakäik, siis on sellele võimalik täpselt vastata.

Ametlikult kuulutati alla kõik välja 9. veebruaril 2012. aastal, kui õhtustes teleuudistes võis ekraani all jooksvalt tekstiribalt lugeda, et nõudeid õpetajaametisse asujaile tuleb leevendada.

Meid ümbritsev maailm on ikka ääretult muutuv! Kui Res Publica 2003. aastal võimule sai, oli tema esimene valitsemisaasta õpetaja jaoks lausa õuduseunenägu. Tema jaoks oli hea päev, kui tolleaegne haridusminister Toivo Maimets ei paisanud laia avalikkuse ette jälle mõnd ideed selle kohta, milliseid uusi lisatundeid peaks õpetaja täitma ja kui tark, intelligentne, vaimukas, ilus, õilis, võimekas ta peaks olema. Ühel hetkel jõudis asi absurdini, sest selliseid inimesi, keda Res Publica tahtis õpetajatena näha, pole lihtsalt olemas. Ja kui nad oleksidki olemas, siis miks nad pidid sellise palga eest hakkama õpetajaks (õpetaja alampalk pole kunagi moodustanud keskmisest palgast rohkem kui 80%).

Nüüd siis hakatakse latti allapoole laskma ja liikuma teise äärmusse, sest valitsejad pole aastaid suutnud ette näha, mis meid varsti ees ootab. Olen veendunud, et Riigikokku peaks pääsema mitte mingi müstilise maailmavaate või parteinimekirja alusel, vaid hoopiski IQ numbri järgi. Mida kõrgem on inimese IQ, seda suurem on tema ettenägemise võime. Just see eristab riigimeest poliitikust. Kahjuks on see võime meie valitsejatel ja seaduseandjatel uuel iseseisvusajal puudunud.

Enne 2011. aasta valimisi olid esmakordselt kõik parteid seda meelt, et haridus on esmajärgulise tähtsusega. Pärast valimisi aga selgus õpetajate üllatuseks, et haridus on küll primaarne, aga hariduse andja, kahjuks, alles kolmandajärguline tegelane.

Kuni möödunud aasta sügiseni ma uskusin, et meie ajakirjandus on sõltumatu, et Savisaare jutt ajakirjanduse valitsuse hääletoruks olemisest on tema tavaline rumal

sõnamulin. Nüüd olen nõus Villu Reiljaniga, et „kusagil struktuurides on kallutatud jõud“. Kui algasid jutud õpetajate meelevaldusest, ilmus ajakirjanduses (sealhulgas Postimehes!) päris mitu kummalist artiklit, mille eesmärk oli väga selgesti mõisteta: äsistada kogu ühiskond õpetajate vastu. Näiteks ilmus artikkel sellest, kui suur on maakonniti õpetajate keskmine palk. Nende numbrite järgi jäi mulje, et õpetaja amet väljaspool Tallinna ja Harjumaad on kõige rohkem tasustatud ja tavalisele tööinimesele (eriti maa-asulas) tundus jutt õpetajate palga väiksusest eriliselt küünilisena.

Miks ei olnud neile numbritele lisatud, missuguste töötundide arvuga selline keskmine palk saavutati? Julgen väita, et kui täna keelatakse õpetajatel määrusega ületundide tegemine, siis kuu aja pärast on Eestimaa haridus käpuli. Seitsmendast klassist alates poleks enamikus gümnaasiumides õpilastel kahel päeval nädalas kooli enam asja, sest lihtsalt pole õpetajat, kes tundi annaks.

Kui esimene tõsine rünnak õpetajaid meelt muutma ei pannud, jätkus numbritega žongleerimine. Selgus uus tõsiasi - 7% eelarvest moodustab hariduse rida, mis on Euroopas üks suuremaid numbraid. Järelikult on õpetajate palgatõusu raha süsteemis sees. Hämmastav! Hariduse minev raha on kõige suurem, õpetajate palk kõige väiksem. Mille peale siis raha läheb?

Vastus leiti õige ruttu. Algas jälle numbrimäng, millest saime teada, et Eesti üldhariduskoolide õpilaste arv on kümne aastaga kahanenud ligi 74 000 võrra. Et numbrid ilusasti mõjuks, väljenduti nõnda: üldhariduskoolides õppivate õpilaste arv on vähenenud kolmandiku võrra, aga õpetajate arv on jäänud samaks. Kui õpetajaid oleks kolmandiku võrra vähem, oleks nende palk 50% suurem.

See on ääretult huvitav mõttekäik. Mina saan sellest aru nõnda: kui enne oli ühe suure gümnaasiumi klassides 30 õpilast ja õpetajaid kokku seal gümnaasiumis 60, siis nüüd, kui igasse klassi on jäänud 20 õpilast, tuleb 20 õpetajat lahti lasta ja teised saaksid siis 50% kõrgemat palka. Kes aga tunnid ära annab?

Et nüüd raha ruttu-

ruttu süsteemist kätte saada, hakati rääkima suurest reformist, mille eesmärk on vähendada drastiliselt gümnaasiumide arvu. Mulle kui süsteemivälisele inimesele on jäänud mulje, et kaotama hakatakse koole. Tegelikult on pärast teist suurt ilmasõda Eestimaal loodud ainult üks täisvereline gümnaasium, ülejäänud gümnaasiumid on tekkinud sellest, et põhikoolidele lisati keskkooli osa. See keskkooli osa moodustab laias laastus ühe neljandiku kooli õpilaste üldarvust. Kui nüüd selle neljandiku põhikooli küljest ära võtame, mis siis muutub? Koolile jääb direktor edasi, õppealajuhataja samuti, hoonet on vaja kütta, vabanevad mõned ruumid, mida saab muuks otstarbeks sisustada, see aga nõuab raha. Tõsi, väheneb aineõpetajate koormus, aga see võib osutuda hukatuseks kogu koolile, sest nooremad alakoomatud õpetajad lähevad sealt koolist lihtsalt minema ja asemele pole kedagi võtta.

Lõpuks saadi ka võimukoridorides aru, et sellest „vägevast“ reformist ei pruugi niipea mingit raha tilkuda, ja karati omavalitsustele kraesse. Nemad kasutavad õpetajate palgaraha muuks otstarbeks. Jälle käidi välja number, mis oli kuskil 4-5 protsendi vahel. Olgu, saame selle raha kenasti õpetajatele, kui palju see olukorda päästab? Mis saab edasi?

Aga ei olegi väga raske prognoosida, millise stsenaariumi järgi sündmused edasi arenevad.

Ühel järjekordsel lõunasöögil noomib Angela Merkel emalikul meele peaministrit

Eesti õpetajate nigela palgataseme pärast. Selle peale vastab peaminister, et meie õpetajatel pole häda midagi, sest Eesti riigi võlakoores on kõige väiksem Euroopas. Vastupidi, õpetajad elavad lausa meepotis, sest masu ajal nendel ainukestena ei vähendatud palka. Ja siis käib peaminister välja oma trumbi – PISA testi tulemused. Kui ikka Eesti laste tulemused on Saksa laste omadest paremad, siis kuidas saab meie õpetajate palk väike olla.

Suure Euroopa Sõbranna meeleheaks leitakse meil raha, et õpetajate palk 2013. aastal tõuseks vähemalt nii palju, et ta oleks taas umbes 80% vabariigi keskmisest palgast (võib-olla tehakse isegi žest ja see protsendinumber saab suurem olema). 2014. aastal ei juhtu palkadega midagi, õpetajatele tehakse selgeks, et peale nende on meie maal ka teistel elualadel töötajaid ja et alles nende palk tõusis. 2015. aastal on valimised ja et õpetajate hääli saada, tõstetakse õpetajate palka jälle nii palju, et garanteerida paljude hääled. Meedia kõmiseb kuu aega sellest, kui hea on nüüd õpetajate elu, aga kuna selleks ajaks on keskmine palk tublisti tõusnud, jääb õpetajate oma ikkagi 80% ümbrusesse keskmisest.

Paljud õpetajad lähevad õnge ja annavadki oma hääle Reformierakonnale, nagu ka enamik pensionäre, kelle pensione tõstetakse sel aastal päris märgatavalt. Olles uuesti võimul, kaob õpetajate palgateema mitmeks aastaks Reformierakonna jaoks päevakorralt. Igapäevaelus aga arenevad sündmused omasoo-

du. Suure reformi tagajärjel on gümnaasiumiharidust andvaid koole jäänud tunduvalt vähemaks (viimastel andmetel räägitakse 70-80-st). Allesjäänud põhikoolides saab suurepärast koolilähedast haridust kuni kuuenda klassi lõpuni. Keemia-, füüsika-, matemaatika- ja bioloogiaõpetajad ei saa enam koormust täis ning krapsakamad suunduvad maakonnakeskustes olevatesse 250-pealistesse gümnaasiumidesse tööle. Osa leiab elus uue väljakutse, osa läheb pensionile.

Tekkinud probleemi püütakse lahendada sellega, et hakatakse koolitama algklasside õpetajaid keemia, füüsika, bioloogia lisaerialaga. See ei anna loodetud tulemust, sest neil õpetajatel puudub Suur Pilt oma aimest, ilma milleta ei ole võimalik kellelegi algteadmisi anda. Vahepeal on nõuded õpetajaametile viidud miinimumini ja neid õppeaineid meelitatakse andma inimesi, kes töötavad väga erinevatel elualadel ja kes on kõrgkooliõpingute käigus nende ainetega mingil määral kokku puutunud. Paljudes põhikoolides pole enam võimalik VII-IX klassini kvaliteetset haridust saada. Hariduse allakäik saab sisse tõelise hoo.

Lapsevanemad reageerivad muutunud oludele nii, et püüavad oma lapsed panna nendesse põhikoolidesse, millele on keskkooli osa külge jäetud. Need koolid võivad olla

kodust kümnete kilomeetrite kaugusel ja hea põhiharidus hakkab paljude jaoks muutuma raskesti kättesaadavaks. Osa lapsevanemaid hääletab jalgadega, välismaale minnakse nüüd mitte enam rahateenimiseks, vaid selleks, et lapsed saaksid korraliku hariduse. Ja siis peavad lõpuks valitsejad otsustama, sest taganeda pole enam kuhugi – selja taga on Moskva ja see linn pisaraid ei usu.

Tegelikult valitseb juba praegu suur aineõpetajate puudus, mis süveneb iga järgmise aastaga. Aga sellest ei räägi ju keegi! Meie viimase kümnendi valitsuste peamine süü ei ole mitte selles, et õpetajatele pole makstud väärilist palka, vaid eelkõige selles, et alates Res Publica võimulolekust ja hiljem Reformierakonna eestvedamisel on õpetaja kui persoon kogu täiega maasse tambitud. Õpetajaameti prestiiž on küüniliselt täiesti teadlikult hävitatud ja seda prestiiži ei taasta enam mitte mingisuguse rahaga.

Lõpetuseks veel üks numbriline demagoogia stiilinäide. Veel 2010. aastal ütles 52 protsenti 11-, 13- ja 15-aastastest poistest ning 38 protsenti tüdrukutest, et neile pigem ei meeldi või üldse ei meeldi koolis käia, aga juba 7. märtsil 2012. aastal Märjamaa gümnaasiumis pigem ei tahtnud või üldse ei tahtnud tööd teha 100 protsenti meesõpetajatest ja 95 protsenti naisõpetajatest.

Tegelikult valitseb juba praegu päris suur aineõpetajate puudus

Õpetaja alampalk pole kunagi moodustanud keskmisest palgast rohkem kui 80%

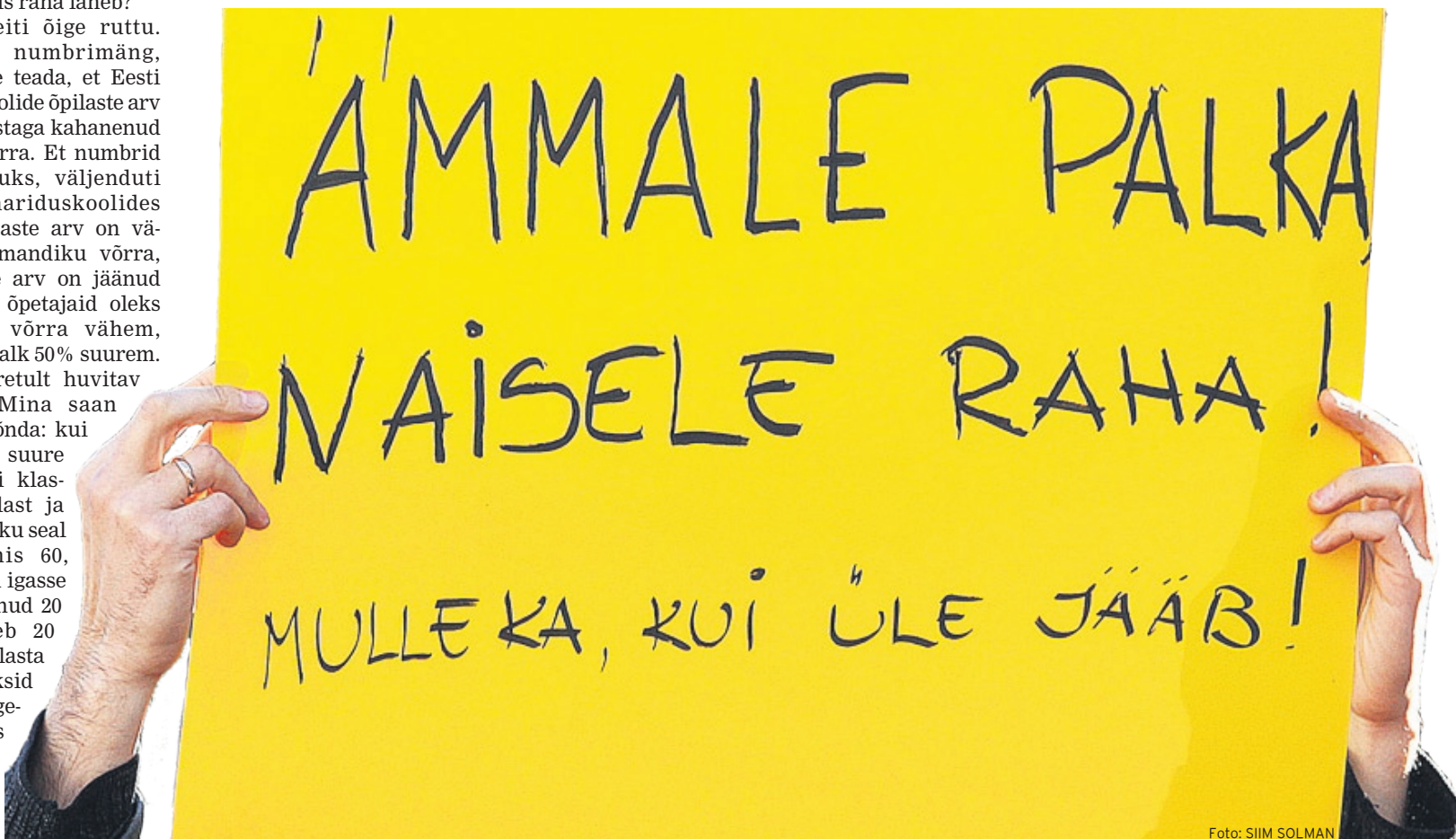

Foto: SIIM SOLMAN

Laste loovuses saab veenduda näitustel

Aime Peets,
Rapla maavalitsuse
haridus- ja sotsiaalosakonna
haridusasutuste peainspektor

Iga aasta märtsis korraldavad Rapla maakonna lasteaiad lasteadeade direktorite eestvedamisel näituse lasteaiaste tödest. Iga õppeaasta lõpus laekuvad lasteadeadest ettepanekud ja uue õppeaasta alguses lepidvad lasteaiajuhid teema kokku.

2009. a märtsis sai laste tööde näitust teemal “Lilled” näha rändnäitusena Raplas, Kohilas, Märjamaal.

2010. a märtsis toimus traditsiooniline rändnäitus teemal “Kollaažid”. Näitus oli üleval Märjamaa rahvamajas, Kohila ja Rapla raamatukogus.

Mõlemal aastal oli näituse korraldamisel probleemiks tööde transportimine. Varamasematel aastatel olid

maakondlikud näitused, aga viimastel aastatel on lasteaiad korraldanud piirkondlikke näitusi.

2011. a märtsis oli näitus teemal “Muinasjutt piltides”, mille korraldas iga piirkond ise. Lasteadeade juhid leidsid, et selline korraldus on kõige mugavam, aegasäästvam ja lihtsam. Samuti saab piirkondlikul näitusel iga lasteadeade esitada rohkem töid kui maakondlikul näitusel.

Sel aastal on piirkondlikud näitused 5.-16. märtsini (mõnel lasteaial on näituse aeg veidi teine, vt allpool). Näitused on teemal “Meisterdamine taaskasutatavatest materjalidest” ja neid näeb erinevates kohtades - lasteadeades, raamatukogus, kultuurikeskuses, vallamajas.

Näituse külastaja saab igal aastal kinnitust, kui loovad on lasteadeade õpetajad ja nende juhendamisel lapsed.

Lastetööde näitused teemal „Meisterdamine taaskasutatavatest materjalidest“

Kehtna vald
Kehtna vallamajas (5.-9. märts) ja Lelle raamatukogus (12.-16. märts) - Eidapere lasteade Kukupai, Valtu lasteade, Kehtna lasteade Siller

Kodila põhikooli lasteaiarühmad

Vigala vald
Kivi-Vigala raamatukogus (lasteaiaga ühes majas) - Kivi-Vigala lasteade Pääsulind

Vana-Vigala raamatukogus - Vana-Vigala lasteade

Järvakandi vald
Järvakandi lasteaias Pesamuna

Kaiu vald
Kaiu lasteaias Triinutare

Käru vald
Käru raamatukogus - Käru põhikooli lasteaiarühm

Märjamaa vald
Märjamaa valla lasteadeades - Kasti lasteade Karikakar, Orgita lasteade Midrimaa, Märjamaa lasteaias Pillerpall, Sipa-Laukna lasteaias, Valgu põhikoolis ja Varbola lasteaias-alkkoolis

Juuru vald
Juuru lasteaias Sinilill Järlepa lasteaias

Kohila vald
Kohila raamatukogus - Kohila lasteaiad Männi ja Sipsik, Prillimäe lasteade Põnnipere, Sutlema lasteade Linnupesa

Rapla vald
Rapla keskraamatukogu fuajees - Rapla lasteaiad Pääpikk, Naksitrallid, Kelluke, erilasteade Pääsupesa, Kuusiku lasteade Tareke, Alu lasteade-alkkool, Hagudi ja

Raikküla vald
Raikküla kultuurikeskuses (10.-20. märts) - Kabala lasteaiapõhikooli lasteaiarühmad

Lasteade Pääpikk. 3-4 a. "Usside lasteade". Juhendajad: Heili Arro ja Ille Ader

Foto: SIIM SOLMAN

	Vald/lasteade/rühmade arv	Näitus on üles pandud	Lahtioleku aeg
1	Rapla vald Rapla erilasteade Pääsupesa - 2 r Kuusiku LA Tareke - 1 r Alu lasteade-alkkool - 3 r Hagudi põhikool - 2 r Kodila põhikool - 2 r	Rapla raamatukogu fuajees	E-R kell 11-19 L kell 10-16
2	Järvakandi vald	Järvakandi lasteaias Pesamuna 4 rühma	Lasteaias lahtioleku ajal 7-18
3	Kehtna vald Eidapere LA Kukupai - 2 r Valtu LA - 2 r Kehtna LA Siller - 9 r	Kehtna vallamajas Lelle raamatukogus	Vallamajas 5.-9.märtsini E, T, N 8-17 K 8-18 R 8-16 Lelle raamatukogus 12.-16. E, T, N, R 10-17 K 12-18
4	Kohila vald Kohila LA Männi - 6 r Kohila LA Sipsik - 8 r Prillimäe LA Põnnipere - 2 r Sutlema LA Linnupesa 2 r	Kohila raamatukogus	5.03 - 16.03 E, K, N 12-19 T, R 9-16 L 10-15 P suletud
5	Märjamaa vald Kasti LA Karikakar - 1 r Orgita LA Midrimaa - 4 r Märjamaa LA Pillerpall - 6 r Sipa-Laukna LA - 2 r Valgu põhikool - 1 LA r Varbola LA - 2 LA rühma	Märjamaa valla lasteaiad eksponeerivad töid oma majades	Lasteaias lahtioleku ajal
6	Kaiu vald Kaiu LA Triinutare - 3 r	Näitus on lasteaias	Tööpäeviti 7-18
7	Juuru vald Juuru LA Sinilill - 2 r Järlepa LA - 2 r	Näitus on lasteaias Näitus on lasteaias	Tööpäeviti 12-18 Tööpäeviti 7-18.30
8	Käru vald Käru PK - 1 LA rühm	Käru raamatukogus	Tööpäeviti 10-18 laupäeval 10-15
9	Vigala vald Kivi-Vigala lasteade Pääsulind - 1 r Vana-Vigala LA - 1 r	Kivi-Vigala raamatukogus (asub lasteaiaga ühes majas) Vana-Vigala raamatukogus	E, T, N, R 11-18
10	Raikküla vald Kabala LA-PK - 4 LA r	Raikküla kultuurikeskuses	10.03 - 20.03

HINNAVÕRDLUS

Kodumaised õunad on selleks korra otsas

Katrin Helend-Aaviku

Viimasel ajal on õunais. Lapsel ka. Peaaegu iga õhtu laseb ta mul ära koorida ja viiludeks lõigata vähemalt kolm õuna. Eks vitamiinivajadus on nüüd, vastu kevadet tugevamalt märku hakanud andma.

Õuna asemel võtaks hea meelega ka mõne teise puuvil-

ja, aga nagu poetrett näitas, on banaanide ja viinamarjade hind praegu üsna soolane.

Pirnihind, nagu õuntelgi, jääb valdavalt allapoole ühte eurot, aga nende välimus poeriulitel ei kutsunud eriti ostma. Põhjuseks võis olla muidugi ka see, et esmaspäeva hommikul ei jõutud veel värsket kaup välja panna.

Praegu on müügil ainult välismaised õunad, isegi Rapla Talupoest ei õnnestunud enam kodumaist õuna saada.

Õunakasvatavate salved pidid selleks korraks juba tühjad olema. Poeomanik teadis rääkida, et sel aastal ei seisnud õunad nii hästi üle talve kui eelmisel aastal, mil viimased ubinad oli veel aprillikuus müügil.

Mahe õunamahl ja -moos on aga talve kenasti üle elanud ja pooleliitrine moosipurk maksab Talupoes 2.80 eurot ning kolmveerandliitrine mahlapudel 1.40 eurot ja pooleteisiitrine 3.90 eurot.

	Õun, 1 kg	Pirn, 1 kg	Banaan, 1 kg	Viinamarjad, heledad, 1 kg
Rapla Konsum	0.99	-	1.55	2.59
Rapla Karman	0.79	-	1.66	-
Food Market	0.81	-	-	-
Ristiku pood	-	1.05	-	-
Rapla Säästumarket	0.75	0.84	1.35	3.58
Mahlamäe A ja O	0.65	0.79	1.50	2.59
Maxima	0.79	0.84	1.35	3.09
Grossi Toidukaubad	0.64	0.84	1.58	2.58

Hinnad on seisuga 5. märts 2012

JURISTI NÕUANNE

Ametikorteri kasutamise tingimused peavad kajastuma poolte kokkuleppes

Lugeja küsib: Töötan põllumajandusettevõttes. Elan ühistu poolt antud korteris. 2009. aastal suunas perearst mu allergia tõttu Tallinna kutsehaiguste haiglasse uuringutele. Diagnoositi kutsehaigus. Pensioniametis määrati töövõime kaotus 10% kutsehaigusega kaheks aastaks (kuni 30.11.2011). Pärast seda viidi mind üle teisele tööle, kus füüsilise töö tõttu tekkisid valud õlaliigeses. Oktoobris 2011 käisin korduskontrollis Tallinna kutsehaiguste haiglas, sealt suunati mind ortopeedi juurde, kust veel edasi teistele uuringutele, kuni 30. jaanuaril 2012 käisin õlaoperatsioonil. 6.02.2012 kutsuti mind tagasi kutsehaiguste haiglasse. Sealt öeldi, et mul on tööst põhjustatud haigus. Praegu olen operatsioonijärgsel haiguslehel. Mind suunati edasi töövõime ekspertiisiks pensioniameti pensionide ja toetuste osakonda. Tallinna kutsehaiguste haiglast öeldi, et mulle ei sobi füüsilise töö. Pensioniametis on otsus veel tegemata.

Kui tööandjal pole mulle tööd anda ja töölepingu lõpetab, kas mul tuleb korter vabastada? Olen küsinud kutsehaiguste spetsialistilt, tema ei tea sellest midagi.

Vastab Tööinspektsiooni Lääne inspektsiooni tööinspektor-jurist Liis Kiiver: Töölepingu seaduse (TLS) § 5 lõike 1 punkti 6 alusel peab tööandja kirjalikult teavitama töötajat kõigist kokkulepitud hüvedest. Näiteks tuleb kirjalikult kajastada töötaja ja tööandja kokkulepe, mille kohaselt on töötajal õigus kasutada tööandja omanduses olevat mobiiltelefoni, kinnisvara või autot.

TLSi kohaselt tuleb töötasu maksta rahas (TLS § 29 lõige 3 lause 2). Samas on TLS § 29 lõike 4 alusel võimalik lisaks rahas makstavale töötasule kokku leppida muude hüvede andmises töötajale. Sellisel juhul on töötajal õigus nõuda kokkulepitud muid hüvesid, näiteks ametiauto, mobiiltelefoni, spordiklubi liikmekaardi või tööandja eluruumi kasutamist. Kokkulepitud hüvesid ei ole õigust nõuda rahas.

Kirjeldatud regulatsiooni eesmärk on laiendada poolte vabadust töösuhte sobivates tingimustes kokku leppimisel. Nimetatud hüved on selgelt eristatud töötasust. Hüvede ja töötasu eristamise eesmärk on vältida olukordi, kus tööandja arvestab töötaja töötasu osana mitterahalisi hüvesid, mis ei lähe arvesse näiteks haigushüvitise või pensionikindlustuse arvutamisel, jättes töötaja nimetatud ootuste osas eksimusse.

Seega peab selguma töötaja ja tööandja kokkuleppes, millistel tingimustel eluruumi kasutatakse ja mis tähtaja jooksul (kas ainult töösuhte ajal või on ka edaspidi võimalus kasutada).

Neljapäevarestoran pakkus mustlastoite

Mustlasõhtusöögi korraldanud kokad ja toitlustusteenindajad.

Fotod: erakoju

Reet Saar

Kehtna ametikooli
Neljapäevarestoranis
serveeriti seitsmekäi-
guline mustlasõhtu-
söök.

Söögisaal oli neljapäeva õhtuks oluliselt muutunud: ruumis kumas punakas valgus otsekui lõkkeleegi värelus, laest rippusid alla värvilised klaaspurgid, milles veikleavad küünlaleegid mõjusid kui taevatähtede välgatused pimeduses. Seinal jooksid slaidid mustlastest ja külastajad võisid ennastki kujutada istuma lõkke äärde, kui laual küünal süüdati.

Sobiva meeleolu löid teenindajannad, kes kandsid lehvi- vaid narmastega seelikuid ja lille juustes. Mustlannaliku otustavusega juhatas külastajad lauda kaunis näitsik, kes palus igaühel tõmmata üks kaart. Selle sisekülgedel oli kirjas seekordne menüü, tagumise külje „salamärkide“ järgi tõi ettekandja lauda üllatussuupiste. Meeldiv oli, et ta kõigi roogade kohta ilma küsimatagi selgitusi jagas ja oskas avada ka kulinaarset poolt, kui oli huvi midagi täiendavalt teada saada. Neljapäevarestoran on Kehtna majandus- ja tehnoloogiakoolis igal neljapäeval lõunatundide ajal avatud õpperestoran, mis seekord pakkus välja oma esimese õhtusöögi. Selle restorani omapära on teemapäevad. Siin on pakutud ulukiliha, aasia ja vene köögi roogasid, piimatoite, pannkooke, linnuliha ja mune, hiljuti oli õlletoitute päev.

Mustlasõhtusöök valmis peakokk Sanita Simanise juhtimisel, kes on puhastverd mustlanna. „Mustlaste menüüs on palju liha. Alustuseks serveerisime isevalmistatud sealihavorsti lõikeid, põhiroaks oli kaks valikut küülikulihast ja grillitud lambaribi. Kuna me lõkkel liha küpsetada ei saanud, siis grillisime seda õues. Mustlased soovivad ka palju kartulit, oma restoranis pakkusime seda tänapäeval kujul – kartulipüreed olid spinatiga ja safraniga, kartulignocchid olid suitsutatud musta ploomi kastmes,“ kommenteeris peakokk menüüd.

Pakuti ka kanasüdame-köögililjasuppi, vahepalaks oli samovaritee piimaga ja magusroaks flambeeritud õunad pannkookide ja marjasorbeega. Sanita Simanise sõnul sujus kõik ladusalt, tema jäi köögis ja saalis toimunuga rahule. Sööjatelt küsiti iga käigu järel ka arvamust, kuidas roog maitses. Üldmulje õhtusöögist jäi igati meeldiv. Õpilaste

Mustlasõhtusöögil esinesid ka tantsijannad.

eelnev turundustöö oli kiire ja korralik ning 60 kohta broneeriti kiiresti. Saal sai kohe õhtu hakul rahvast täis ja mõnus sumin lõi sundimatu meeleolu. Aga mis mustlasõhtu see ilma üllatusteta on! Ühel hetkel oli kohal tantsijanna, järgmine kord keerles neid põrandal juba neli. Soovijatele ka ennustati ja kuulajate elevel nägusid vaadates jäi mulje, et seekord näitasid kaardid vaid ilusat tulevikku.

Õhtusöögi lõpus palus juhtõpetaja Anne Kersna III kursuse kokad ja toitlustusteenindajad külaliste ette, kes

neid tugeva aplausiga tänasid. Saalis tuttavatega vesteldes kiideti nii toitu kui ka mõnusat õhkkonda ja avaldati lootust, et selline õhtu ei jää viimaseks.

Sel nädalal on restoranis teemaks ENSV. Seda kuulates lõi üks külastaja: kas siis vastatakse sööjatele, et seda toitu ei ole ja mõnd rooga tuleb hankida vaid tutvuste kaudu.

Neljapäevarestorani entusiastlikud käivitajad peavad plaani koostada kalender, kus järgmise aasta õhtusöökide ajad juba kirjas.

Loodeti selle peale, et kindral Friedrichi grupi pealetungiga Märjamaale tõmbuvad Punaarmee osad Järvakandi mõisa-Lipa küla rajoonist õigel ajal põhja poole. Väljasaadetud luuregrupid pidid vastasega kontakti jääma ja venelaste taandumisest kohe peajõududele teada andma. Teate saamisel pidi Grabovski grupp kiiresti põhja suunas ette viskuma, et suruda vastane loode suunas tagasi ja seal hävitada. Talpaku patarei sai korralduse purustada luurepatrulli edasilükkumist takistavad suurtükkide ja kuulipildujate pesad.

Aga laseme jälle Talpakul endal meenutada: „Küllalt raske ülesanne meile, seda enam, et meie ees asetsesid tugevad jõud: 18. luurepataljon (Järvakandi-Purku-Kõrtsi rajoonis), küll nõrgendatud lahinguis, ja võimalikud Rapla-Järvakandi vahel liikuvad Raplas asuvate madruste pataljoni ning hävituspataljoni osad ning et luureandmed vastase ja ta relvade paiknemisest puudusid täiesti. Suutsin siiski välja kaubelda, et meie luurepatrull pidi jääma seniks Väljaotsa talu (kolm kilomeetrit rinde ees) juurde peatama, kuni Svadroni mehed selgitavad, mis on teeristil Kõrtsi ja tuuleveski juures (Väljaotsa talust ühe kilomeetrise astme võrra meie rindele lähemal) ja jõudnud juba üle Järvakandi tehaste-Rapla maantee.“

Kompanii luurepatrulli määrati esimesest rühmast 36 meest, kellele lisati 14 meest kahe raskekuulipildujaga. Patrulliga liideti kuuemeheline miiniotsijatega varustatud saksa pioneeride jagu.

Hommikuks jäi sadu järele, aga tingimusi see veel kergemaks ei teinud – iga väiksema liigutuse tõi metsas liikujale puudelt nagu kapaga vett kaela. Kogu loodus oli mähkunud piimjasse vihmajärgsesse uduloori, mis raskendas ümbruse jälgimist. Niimoodi, pooleldi justkui käsikaudu, liiguti üle Sepa-Liiva ja jõuti takistamatult Väljaotsa talu juurde. Seal tundus kõik rahulik olevat.

Siin peatuti ja jääd, nagu enne teeleasumist oli kapten Talpakuga kokku lepitud, järgnevat korraldusi ootama. Luurepatrullist läks kompaniisse sõnumit viima sidemees Gori-Konstantin Lepp. Kahekümneviieaastane sidepidaja sattus Kõrtsi teeristis vastase tugipunktile, kus langes kella kuue paiku vangi. Ühe versiooni järgi juhtis Lepa venelaste varitsuse juurde keegi kohalik elanik, teise järgi eksis mees uduses hommikus ise teelt. Sidemees kuulati üle ja lasti samas kohapeal maha. Pole teada, kui palju noormees oma missioonist ja kaaslasest ülekulajatele rääkis, aga midagi pidi ta ilmselt siiski tunnistama, sest vastane tõi Purku külast, kus paiknesid kapten Kolossi juhitud 18. üksiku luurepataljoni põhijõud, mehi juurde ja asus tugevdatud jõududega haarama Väljaotsa talu piirkonda nii eest kui ka seljatagant.

Samal ajal ootas kapten Talpak kannatamatusega luurepatrullilt teateid. Ka grupi staabist oli juba korduvalt informatsiooni nõutud. Kell 6.15 ütles kapteni kannatus üles ja ta otsustas koos lipnik Vahtrega ise minna Järvakandi tehaste-Rapla maanteel asunud Liiva tallu, et selgitada seal olukorda. Talpak on hiljem seda kontrollkäiku järgmiselt meenutanud: „Liiva talust 200 meetrit põhja maantee ääres kohtasin luurepatrulli poolt sinna maha jäetud üht ratturvirgatsit. Sidevaatleja poolt teatati, et punajõud asuvad Liiva talust 1 kilomeeter põhja Kõrtsi juures ja 1 kilomeeter lõunasse Purkus. Kõrtsi juures oli punastel nähtud ühte peidetud soomusmasinat, samuti pidi punastel soomusmasinaid olema ka Purkus. Luurepatrulli kohta teatati rahustavalt, et nad on ületanud maantee takistamatult.“ Enne kui Talpak jõudis pisut rahunenult ootele jäävast rattavirgatsist lahkuda, see oli mõned minutid enne seitset, algas Kõrtsi teeristist põhja pool äge automaatrelvade ja püssituli. Automaatrelvad said kuuluda ainult sakslastele. Nagu hiljem selgus, just nii oligi – saksa luurepatrull, kes püüdis ületada Järvakandi tehaste-Rapla maanteed Kõrtsist umbes 750 meetrit põhja pool, sattus tugevale punaste vastupanule ja oli sunnitud tagasi tõmbuma. Talpakule on arusaamatuks jäänud, miks saksa luurajate tegevus algas käsutunduvalt hiljem, aga selle väljaselgitamisega kapten enam tegelema ei hakanud.

Jõudnud tagasi oma positsioonile, saatis Talpak välja veel ühe viiemehelise piilkonna, kelle ülesandeks oli liikuda Sepa-Liiva lähiste, ületada maantee ja läheneda siis ettevaatlikult Väljaotsa talust möödudes lõunapoolse metsa kaguserva pidi Purkule. Piilkond sai korralduse jääda varjatult metsa, et koguda vaatluse teel vastasest nii palju andmeid kui see antud olukorras võimalik oli. Seejärel pidid nad liikuma Väljaotsa tallu luurepatrulli juurde, et informeerida seda Purkust kogutud andmetest.

KOOMIKS

© KFS/Distr.Bulls

TEEME SEDA JÄLLE!

Sõidutame kaks inimest juunis
unustamatule reisile

AHVENAMAALE.

Loosimisel osalemiseks tuleb tellida
Nädaline vähemalt 3 kuuks ning loota,
et õnn naeratab just Teile.

Tellida saab:

Tel 489 2133 • E-post nadaline@nadaline.ee
www.nadaline.ee • Kõigist postkontoritest
Nädalise toimetusest Viljandi mnt 6, Rapla
Nädalise tellimise hinnad eraisikule:
3 kuud 15.35 € • 6 kuud 30.70 € • 12 kuud 61.40

* Kampania kestab kuni 15.04.2012
Reis toimub 14.-17.06.2012

Nädaline

MÜÜAKSE

tooreid ja kuivi lepa ja kase
küttepuid 30, 40, 50, 60 cm, ka
võrkkotis. Vedu. Tel 516 6305

talusealiha koju toomisega. Info
tel 5629 5999

turbabriketti, puidubriketti ja
küttepuid. Vedu. Tel 5359 2794

kaminapuid võrgus.
Tel 501 8594

saunaahjusid, kaminaid, pliite.
Soodsalt. Tel 505 4355

kuivi pakitud kütteklotse ja
kaminapuid 40 l võrkkotis. Vedu
tasuta. Tel 523 8503

Väga hea lillepood Rapla turul!
Suur valik ja soodsad hinnad.
Firmadele müük arvetega ja ette-
tellimised naistepäevaks. Tel 522
5550, E 9.30-14, T-L 8-15

uued täispuitvoodid madratsi-
ga, laius 120, 140, 160 cm; pikkus
200 cm. Hind 180, 185, 190 eurot.
Vedu meilt. Tel 5679 3301

küttepuid Raplas: lepp, kask,
haab - lõhutult v 3 m.
Tel 514 2881

On aeg tellida küttepuud!
Holmes&Meyers müüb lõhutud
küttepuud. Küsi hinda!
Tel 5550 5574, 600 5323

3 m toorest küttepuitu (lepp).
Hind 24 €/rm, tarne al. 26 rm.
Transport Rapla mk-s hinna sees.
Tel 527 8950 M.Kell

Opel Omega 2000.a, sedaan,
106 kW, B+G, automaat, püsikii-
rusehoidja, helehall. Väga heas
korras. H. 2400 €. Tel 511 4490

10. märtsil kella 10-16 heate-
gevuslikus taaskasutuskese-
ses MTÜ Saagu Valgus suur
soodusmüük!

ANNAN ÜÜRILE

2 toal krt Raplas. Tel 506 7118

TEENUS

Raamatupidamine, aruanded.
Tel 505 9669, info@holopoint.ee

KAARDID ENNUSTAVAD 24 H.
Tel 900 1727, h. 1,09 €/min.

Raplamaa firma pakub kiristu-
veo ja krematooriumi transpor-
diteenust. Tel 5660 1548

LEITUD

Mahlamäe piirkonnas liigub
juba kaks nädalat hall-valge
hundikoera kõrgune koer, kõhu
alt ja ümber kaela valge, rihm
kaelas. Sõbralik.

OSTETAKSE

Metsä Forest Eesti AS ostab
kasvavat metsa, metsamaad,
palki ja paberipuitu, küttepuitu
ja võsa-raiejäätmeid.
Tel 514 8238, 503 8777, 523 7944

Vanametalli kokkuost Raplas
Järna 2, avatud E-R 9-16, L-P
10-15. Tel 5673 2463, hinnakiri
www.rauasets.ee

Vanametalli kokkuost al. 14.02
Agrovaru territooriumil. E-R 9-17.
Tel 505 8637, www.feralmet.ee

metsakinnistuid ja kasvavat

metsa (raieõigust). Tel 528 4932,
info@timberston.ee

OÜ ETEST PR ostab põllu- ja
metsamaad. Tel 504 5215,
514 5215

3-4-toaline korter Järvakandis.
Tel 5646 4720, vii9@hotmail.ee

VÄGA HEA HINNAGA vana
kodutehnikat ja vanarauda!
Pakkuda võib kõike plekkpur-
kidest suurte masinateni. Meie
vedu, lõikamine ja transport. Raha
kohe kätte! Info 5670 7523

Telli kuulutus
internetis
www.nadaline.ee

AEG KAUBELDA!

Holmes & Meyers
kutsub metsaomanikke
läbi rääkima metsas
planeeritavate raie te üle.

Ostame kasvava metsa raieõigust.
Pakkuda võib lageraieid
harvenduseni.

ERIPAKKUMINE! Pakume kasvava
lepiku eest head hinda.
Lõhutud küttepuude
müük, tellimine: tel 600 5323

tel 5553 3064, 5554 0620
e-post info@holmesmeyers.eu

TÖÖPAKKUMISED

Rapla Metall OÜ otsib metallitöö **LUKKSEPPA**.
Tööülesanded: metall-detailide valmistamine, eeltöötlus,
valtsimine, puurimine, lõikamine. Eeldame korrektsust,
soovitavalt kogemust tööpinkidel töötamisel,
töökust ja kohusetundlikkust. Töökoht asub
Rapla maakonnas Alu alevikus Tallinna mnt 7.
Tööle asumise aeg kokkuleppel.
Kontakt tel 524 7707,
Margus Maidre, e-mail: margus@raplametall.ee

OÜ Balteco Mööbel otsib Varbolas asuvasse
vannitoa valamuid tootvasse tehasesse
kohusetundlikku ja teotahelist **TÖÖTAJAT**.
Tööülesanneteks on valamarmoris detailide värvimine,
valamine, poleerimine, pakkimine. Ettevõtte pakub:
Töökat kollektiivi. Väljaõppe võimalust kohapeal.
Konkurentsivõimelist tasu, ameti omandamisel.
Kasuks tuleb: Eelnev töökogemus sarnases
valdkonnas. Tehniline taip ja loogiline mõtlemine.
Valmisolek iseseisvaks tööks.
Isikliku transpordi kasutamise võimalus.
Lisainfo tel 525 6098 Vahur

HEINO SALM 80

Kaheksa kümmet on täis saanud ringe,
kus kevad ja suvi ja sügis ja talv.

Olnud rõõmu ja kurbust,
kuid avalat hinge
on alati jätkunud kõigile Sul!

Sind õnnitlevad Sinu
kunagised kolleegid

HAKKEPUIDU TOOTMINE

Puidu (võsa)
hakkimise teenus.
Info tel 5593 3899,
kaido@reinpaul.ee

Raiejäätmete,
ladustatud võsa,
puidutöötlamise
jäätmete (pindlavad,
saepuru, klotsid,
hõõvellaast) ost

Metsa väljaveo teenus

Puitehitiste lammutus-
jäätmete hakkimine

Info tel 528 5800
www.reinpaul.ee

Tel 511 0415,
517 9866, 489 4055.
www.landeker.ee
OÜ LANDEKER
OSTAB
• metsakinnistuid
• hüpoteegiga ja
läbiraiutud kinnistuid

www.metsaamet.ee

Teenused erametsaomanikule:
• Metsakinnistute ost.
• Raieõiguse ost.
• Metsa ülestöötamine ja vedu.
• Metsamajandamise kavade
koostamine TASUTA.

Teave e-post: info@metsaamet.ee,
tel 5615 0680, Karl Lister

KAASTUNDEAVALDUSED

Maga vaikselt, puhka rahu –
südamed on Sinuga.
Mälestuste päiksekullas
jääb sa ikka meiega...

Avaldame kaastunnet Peetritele
kalli ema

MARIA PÖLDERI

kaotuse puhul.
Kolleeegid ASist Amaks

Sügav kaastunne omastele
SILVI ÕUNA
kaotuse puhul.

Perekond Aarde

Sirje, Estra ja Heino!
Sügav kaastunne teile armsa
ema

SILVI ÕUNA

surma puhul.
Klarika, Regina, Birgit

Mälestame orkestri
asutajaliiget ja kauaaegset
pillimeest

KALJU KÖPPERIT

ning avaldame kaastunnet
lähedastele.

Märjamaa puhkpilliorkester

Avaldame kaastunnet Estrale
ema

SILVI ÕUNA

surma puhul.
Töökaaslased laborist

Nädalise toimetuses
müügil Ester Kulagina
uus raamat!

LÄBIAEGADE JA INIMESTE II

Hind: 15.60

